

NEMILANY

Výprava za olomouckým Golemem

ZAČÁTEK

zastávka MHD Slavonín, křižovatka

KONEC

zastávka MHD Jižní

DÉLKA TRASY

celkem 8 km,
vyžaduje asi 2,5 hod. chůze + čas na zastaveních

NÁROČNOST

Nenáročná trasa, která vede zčásti klidnými polními cestami, zčásti kolem frekventované komunikace a prochází i bytovou zástavbou městských částí Nemilany a Slavonín. Trasa vede zpevněnými a polními cestami. Pro kočárky či vozíčky je jsou hůře schůdné polní úseky.

CO PO CESTĚ UVIDÍME?

Nemilany jsou městská část, dřívější samostatná ves na soutoku potoka Nemilanka s řekou Moravou. Nacházejí se 4 km jižně od centra Olomouce a udržely si charakter příměstské hanácké vesnice. Přes Nemilany vede železnice z Olomouce na Prostějov a dál do Nezamyslic. Na katastru tehdejší obce byly v 19. století vystavěny dva předsunuté obranné forty, pronikl sem průmysl. Byl vystavěn mlýn, úpravna zelí, továrna na lepenku a asphaltové výrobky, chemická továrna a cihelna. Ta jediná přežila do dnešních dob a pro příští generace zůstane zachována díky zdařilé rekonstrukci z posledních let. Nedaleko Nemilan je zatopená pískovna, kde se lze koupat.

Podrobnosti o trase včetně mapy, možností občerstvení a dalších zajímavostí najdete zde: www.prirodavemeste.cz/trasy.

Popis trasy

●●●●●●●●●● **Kostel sv. Ondřeje s křížovou cestou ve Slavoníně**

Ze zastávky MHD Slavonín, křižovatka jdeme směrem nahoru a po chvíli uvidíme po levé straně věž farního kostela sv. Ondřeje. Vzhledem ke gotickému jádru budovy lze usuzovat, že pochází již ze 13. století. Poslední stavební úpravy kostela proběhly roku 1840. Do ohradní zdi dnes již nevyužívaného přilehlého hřbitova byly v roce 1807 vsazeny výklenkové kapličky se zastaveními křížové cesty. Obrazy z kapliček obnovili v roce 2008 amatérští malíři z Holandska.

●●●●●●●●●● **Fort XI**

Ulicí Na Stráni stoupáme asfaltovou cestou směrem ke slavonínskému hřbitovu. Za ním se na křižovatce vydáme vpravo a dojdeme k zahrádkářské osadě, uprostřed níž se nachází fort XI, jedna z pevností fortového věnce kolem města Olomouce. Fort byl vybudován v letech 1851–1854 na tzv. Zlatém vrchu, dnes je veřejnosti nepřístupný, a největší odměnou při návštěvě vršku jsou proto krásné pohledy na město Olomouc a panoráma Nížkého i Hrubého Jeseníku.

●●●●●●● Socha sv. Jana Nepomuckého a kaplička

Na polní cestě u fortu si prohlédneme sochu sv. Jana Nepomuckého z roku 1807, za kterou odbočíme vlevo a po asi 200 m zase vpravo. V polích před sebou spatříme zářící bílou kapličku, u ní odbočíme vpravo a napojíme se na cyklotrasu č. 5. Po nadjezdu přejdeme dálniční obchvat, opustíme cyklotrasu a dáme se doleva po asfaltové cestě, která kopíruje dálnici. Po asi kilometru asfaltová cesta končí a my pokračujeme rovně pěšinou ke zlatému hřebu naší výpravy, svatému Kryštofovi.

●●●●●●● Sv. Kryštof neboli olomoucký Golem

Skoro čtyři metry vysoká bronzová socha světce, přenášejícího malého Ježíše na rameni, je dílem sochaře Maria Kotrby. Sv. Kryštof, patron poutníků, řidičů i cestujících shlíží na dálniční obchvat Olomouce od roku 2005. Kryštof, původním jménem Reprobuz, byl podle legend muž velké a silné postavy, který pomáhal pocestným přes divokou řeku. Jednou na rameni přenesl samého Krista, nechal se pokřtít a přijal jméno Christophorus, tedy ten, kdo nosí Krista.

Od sochy se naskýtá další úžasný výhled na město Olomouc a velký kus Hané s bazilikou na Sv. Kopečku. Z mírného kopce se pustíme dále pěšinou, před železniční tratí odbočíme vlevo a podejdeme obchvat i železniční trať. Pod obřimi monumentálními sloupy estakády pokračujeme po asfaltové komunikaci do Nemilan.

Kaple sv. Jana a Pavla

Na první křižovatce pokračujeme rovně Kožušanskou ulicí a dojdeme na náves ke kapli sv. Jana a Pavla z roku 1826. Zde máme dvě možnosti: pokračovat rovně ulicemi Kožušanskou a Lidickou k vlakové zastávce Nemilany a dále Kyselovskou ulicí k cihelně, nebo se vydat zkratkou vpravo po cyklotrase Raisovou ulicí ke slavonínskému rybníku Hamrys.

Kyselovská cihelna

Zdařile zrekonstruovaná cihelna z roku 1882 je unikátní technickou památkou. Po dlouholetém chátrání dnes slouží jako výrobní tiskařského materiálu se sklady. Vzácností stavby je 37 metrů vysoký původní komín, svým tvarem jedinečný v celém Česku. Při stavbě cihelny byly použity cihly ze zrušeného bastionového opevnění Olomouce. Jedná se o tzv. tereziánky, cihly s velkým císařským erbem, iniciálami FMT a číslem série ve spodní části.

Vrátíme se zpět k železniční trati, kterou nadejdeme, a hned za ní odbočíme vlevo. Pokračujeme stále rovně podél trati, až se u železničního přejezdu napojíme na cyklotrasu č. 5.

Rybník Hamrys

V případě druhé možnosti se od kapličky sv. Jana a Pavla vydáme Raisovou ulicí přímo po cyklotrase č. 5 až k železniční trati a pokračujeme rovně, až dojdeme k rybníku Hamrys. Rybník s kachnami a labutěmi býval pískovnou, která byla po zatopení podle pamětníků využívána i jako hasičská nádrž. U břehů, osázených vrbami, se vyvinuly menší rákosiny, lokalita je zajímavá i výskytem vzácné škeble rybníčné. Po cyklostezce dojdeme k nedaleké autobusové zastávce MHD Jižní.